

Räddnings Plankan

NR 4 2020

En webbtidning för erfarenhetsutbyte inom området skydd mot olyckor utgiven av RäddSam F

RäddSam F är ett samarbetsorgan för 13 kommuner i Jönköpings län och Ydre kommun i Östergötlands län samt SOS Alarm.

Med önskan om en fridfull jul

VISST ÄR DET HÄRLIGT MED JUL?

Ni vet den där idealiska julvisionen som många av oss går och bär på som går i samklang med Viktor Rydbergs poesi och Astrid Lindgrens berättelser.

Jul på det sätt som kanske bara ett barn kan se på högtiden. När alla samlas och har det gott och mysigt tillsammans.

Det kan ju vara lite så och så med att nå den där visionen i våra stressade tidevarv, men i år kanske vi får ge upp den till och med på förhand. En pandemi som inte vill ge sig ruckar vår allra heligaste helg i grunden, och bestämmer att vi får visa omsorg genom att hålla avstånd. Så diametralt frånvänt den jul vi vill ha.

Men om man ska leta ljusglimtar i mörkret, och det ska man ju, tror jag att det också kan föra åtminstone något gott med sig: nämligen reflektion. Som är så viktigt, men som vi är så dåliga på att ta oss tid till. Kanske kan vi nu lära oss något, om oss själva.

Detta är kanske första julen på länge som många av oss inte kommer ägna julhelgen åt att flänga runt mellan olika sällskap, att trängas i julhandeln eller utsätta oss själva och andra för fara bara genom att ge oss ut i jultrafiken.

Istället kanske vi får lite lugn och ro, så som det egentligen är tänkt, och så tid till att reflektera då. Vad saknar vi från vårt vanliga julfirande, och vad saknar vi inte? Vad är egentligen viktigt?

Och nästa år när julen kommer, och vi förhoppningsvis i någon mån blivit kvitt pandemin, kanske vi kan fira jul som något klokare och mer insiktsfulla varelser. Kanske kommer vi på så vis lite närmare andan i den där idealjulen som vi annars tror bara är barnen förunnat, än vad vi gör när vi försöker för mycket.

Och ja, eftersom det här är en branschtidning: glöm inte ljusen! Inte ens i pandemitider.

Med tillönskan om en lugn och fridfull jul!

MICAEL CARLSSON
RÄDDNINGSCHEF
EKSJÖ KOMMUN

PATRIK KLAVEBÄCK
BEREDSKAPSHANDLÄGGARE
EKSJÖ KOMMUN

Utkikens användaruppgifter läckta

För kännedom har Utkikens sajt blivit hackad, tillsammans med 23 000 andra sajter.

Gå gärna in på utkikens hemsida där du får mer information samt ser hur du ska byta lösenord.

<https://www.utkiken.net/blandade-nyheter/64619-utkikens-anvandaruppgifter-lackta-viktig-information>

OPERATIV RUTIN FÖR RÄDDSAM F
MED ANLEDNING AV COVID-19-
INFEKTION

[Läs mer här](#)

Vägguttag där belastningen blivit för stor och gett värmeutveckling och mindre brand. Alltför många seriekopplade förbrukare kan ge för hög belastning och brand.

Brandplatsundersökning gav att okänd brandorsak blev konstaterat elfel

Vid 19-tiden larmades Räddningstjänsten Värnamo till en brand i en envånings kontorsdel i en äldre industrifastighet. Vid framkomsten brann det ut genom ett av fönsterna och rökdykarna tog sig in i kontorsdelen och påbörjade släckning. Rökdykarna fann att det brann i en trähylla bakom en soffa.

Inledningsvis släckte de ner den branden och därefter fortsatte insatsen att med hjälp av skärsläckare säkerställa att det inte brann i takkonstruktionen på den låga vinden. Avslutningsvis ventilerade man ut röken i den angränsande industri-lokalen. Tack vare att rökdykarna släckte försiktigt kunde brandplatsundersökningen, som genomfördes tillsammans med polisens tekniker, konstatera att primärbrandplatsen var ett eluttag bakom en hylla. Undersökningen gav också att det inte varit något anslutet i eluttaget.

BRANDORSAK

Däremot fanns det en vidarekoppling i serie till ytterligare eluttag och i de uttagen var det ett antal effektförbrukare anslutna. Utifrån det bedömdes brandorsaken vara att belastningen på kablar och (äldre) anslutningar varit så stor att det blivit så varmt så att det börjat brinna.

VARFÖR LÖSTE INTE SÄKRINGEN?
Genom att värmestegringen endast skett

i den ena ledaren motsvarar detta vilken elapparat som helst. En säkring löser ut när strömmen överstiger en viss nivå och detta kan antingen ske genom att alltför effektkrävande elapparater anslutits eller att två ledare får direktkontakt med varandra. Detta skedde först när skyddshöljet smält bort från ledarna och de kommit i kontakt med varandra. Men, då brann det redan...

EN JORDFELSBRYTARE DÅ?

En jordfelsbrytare löser inte heller vid en sådan här händelse, detta eftersom en jordfelsbrytare jämför strömmen i ledarna och så länge strömmen är lika stor i ledarna "sker inget". Blir det däremot en strömskillnad mellan ledarna så bryter jordfelsbrytaren. En sådan strömskillnad kan vara att skyddshöljet skavts bort på den ena ledaren i en kabel och strömmen leds över till jord.

Sådan här värmeutveckling i en skarv eller koppling kan vara orsaken till flera av de larm Räddningstjänsten får. Det känns en lukt av elbrand, men vi finner inte någon orsak. Värmeutvecklingen slutar ju när elapparaten kopplas från eluttaget. Det är inte heller säkert att den initiala värmeutvecklingen syns med hjälp av en värmekamera eftersom värmen är på insidan av ett vägguttag eller liknande och inte har tagit sig igenom materialet.

PÅR LILJEKVIST

STF RÄDDNINGSCHEF

RÄDDNINGSTJÄNSTEN VÄRNAMO

Ny webbplats om kartor underlättar för blåljusaktörer vid en händelse

MSB har tillsammans med Lantmäteriet och Trafikverket tagit fram en webbplats med samlad information och rekommendationer kring kartor och geografisk informationssystem (GIS). Syftet är att göra det enklare för blåljusaktörer att använda kartor före, under och efter en händelse och på så sätt effektivisera insatsen.

De senaste årens skogsbränder har visat på ett behov av ökad kunskap om kartor och GIS hos många blåljusaktörer för att kunna nyttja styrkan i dessa redskap vid hantering av en händelse. Använder alla samma bakgrundskarta ser alla samma vägar, byggnader och så vidare vilket minskar risken för missförstånd kring en position, vägval eller liknande.

webbplats

MSB har tillsammans med Lantmäteriet och Trafikverket tagit fram en webbplats där samlad information och rekommendationer finns som är viktiga för att en aktör inom krisberedskap ska kunna hantera kartor enhetligt inom det förebyggande, operativa och erfarenhetsåterkopplande arbetet.

- En gemensam nationell bakgrundskarta är en viktig förutsättning för att blåljusaktörer ska kunna genomföra insatser effektivt, såväl i den egna verksamheten som när flera aktörer ska samarbeta. Det minskar också riskerna som kan uppstå när olika aktörer som samarbetar utgår från olika kartmaterial, säger Katharina Wilde, GIS-ingenjör på MSB.

REDSKAP

Informationen på webbplatsen ska förutom rekommendation kring kartmaterial, koordinatsystem och symboler också visa på hur kartan kan användas som redskap:

- Som en enkel bakgrundskarta för att kunna lokalisera sig och en händelse.
- Tillsammans med verksamhetsspecifik information som till exempel var risk- och skyddsobjekt finns (till exempel

skolor, äldreboenden, vattentäcker, Sevesoanläggningar).

- Tillsammans med händelsespecifik information (till exempel utbredningsområde, aktuell vindriktning, avspärrade vägar, evakuerade byggnader).

[Kartor för krisberedskap och blåljus på MSBs webbplats](#)

Brand i byggnad Stavsjö, Malmbäck

Larm inkom kl 14:07 om brand i byggnad. Larmade enheter blev Malmbäck och Nässjö, N10 som strax höjdes till N20 och Forserum, samt Nässjö tillkom. Även Polis och ambulans blev kallade. Informationen under framkörningen var kraftig rökutveckling, inga personer eller djur kvar i byggnaden, 1,5-plans villa om ca 200 kvm utan källare, byggt för ca 2 år sedan. Värmepanna inne i tvättstugan.

Brandens upptäcktes av familjens barn, 6 och 9 år gamla, när de kom hem från skolan. Barnen hade precis kommit in i huset och var i köket för att äta mellanmål, då det känner röklukt. De gick till tvättstugan och upptäckte att det brann i tvättstugan. De sprang ut från huset, till sin mormor som bor i närheten. Mormor larmade 112.

2608 anlände först och gav en framkomstrappport enligt följande; 1,5-plans villa, brunfärgad rök kommer från fönstret

på andra våningen. 2608 meddelar att han försöker borra hål i fönsterkarmen och göra en omedelbar åtgärd med pulver. Då han inte kunde se något genom fönstret, blev han osäker på vart pulvret träffar och väljer då att borra på två olika fönster och varierar också borrhålen lågt respektive högt på fönsterna. Båda hålen leder rakt in i tvättstugan där det är en pågående brand.

Tvättstugan låg på bottenvåningen, det pyrde ut genom ventilationen, brunfärgad rök kom från fönstret på övervåningen och man påbörjade rökdykning.

TRE SEKTORER

Arbetet delades snabbt upp i 3 sektorer och man kunde säkerställa att branden inte spridit sig till konstruktionen och bostadshuset. Rökdykning påbörjades från groventrén och innanför den fanns tvättstugan. En dörr från groventrén in mot bostadshuset stängdes snabbt av rökdykarna.

Artikeln fortsätter på nästa sida

Rökdykning påbörjades från groventrén och innanför den fanns tvättstugan. En dörr från groventrén in mot bostadshuset stängdes snabbt av rökdykarna.

Brun rök sipprade ut genom övervåningens fönster.

OMFATTANDE SKADOR

Branden bedöms ha startat i tvättstugan och rökspridningen har blivit omfattande då dörren mellan tvättstugan/groventrén och bostadshuset har stått öppen. Tvättstugan och groventrén fick totalskada och det var mycket sot och rök som spreds till övriga delar av huset. Byggnadstekniskt var huset av nyare karaktär, 2017/2018, och hade bra materialval. Väggarna bestod av träreglar, isolering, gips och rå-spont.

THOMAS LJUNGGREN
STF RÄDDNINGSCHEF
HÖGLANDETS RÄDDNINGSTJÄNSTFÖRBUND

Utsläpp av Svavelsyra i Jönköping

Klockan 03:29 får räddningstjänsten larm om utsläpp farligt ämne på ett industriområde i Jönköping. Utropet löd; Svavelsyra rinner från en tunna på ett släp. Från Jönköping lämnar en släckbil, kemutrustningsenhet, en depåenhet, en tankbil samt en extra släckbil.

Fastigheten som larmet ägde rum på har varit lager/omlastning under en längre tid. Det är en större lagerbyggnad med överbyggt kontor samt en stor körgård. Vid framkomst står ett antal lagerarbetare och försöker stoppa syran med absorberingsmedel från att komma fram till en dagvattenbrunn på området. Syran rinner ut ur framstammen på

lastbilssläpet.

INITIALT

Räddningstjänsten blir uppmötta av en nattförman. Denna har ett kort inifrån släpet som visar en kalvad pall med tapetlim där tunnan med svavelsyra står på. I släpet finns även en eltruck som används för att lossa.

SANERING

Ett antal av arbetarna som klampat i syran har även vistas i släpet där syran var mer koncentrerad. Räddningstjänstens första uppgift blir att i branddräkt ropa till sig lagarbetarna och spola av deras skor samt att täta brunnen med tätning i branddräkt och tryckluftsap-

Artikeln fortsätter på nästa sida

parat. Den initial ordern är att täta läckan, spärra av och ta hand om de drabbade.

SKADEPLATSEN

Det är bara insatsledare och räddningsenhet som initialt kommer fram då resten av styrkan tillsammans packar de resterande 4 bilarna. Ett lastväxlarflak ska bytas innan avfärd samt att depåbilen skall packas med mer dräkter. Vid 03:50 har skadeplatsen kompletterats med all räddningspersonal. Riskbilden arbetas fram med den fakta man har. Det finns risk för att olika kem har blandats och att man inte har hela bilden klar.

MILJÖ

Tidigt i insatsen görs begäran om miljö- samt vatten- och avloppskunnigt folk till platsen. Räddningstjänstens styrkan delas upp och Bankerydsstyrka tillsammans med brandingenjör hanterar risken för spridning i naturen. Man söker också en miljörestvärdesledare.

SVAVELSYRA

Svavelsyran i sig har mest risker för frätskador samt utveckling av brandfarliga gaser. Dock gör ledningsteamet bedömningen att utvecklingen av nitrösa gaser inte skall uteslutas och en explosiometer som är kapabel att mäta noX-gaser skickas med kemdykarna. 04:16 har kemdykare vänt på kärlet som är punkterat i botten. Detta står vid ett helt fat med un nummer 1719. Ett NOS ämne som skall vara en frätande alkalisk vätska.

Enligt fraktsedlarna skall produkten väga 240 kg. Dock är det oklart vilken densitet svavelsyran samt styrka hade, då all information bara är om det gäller en konsumentprodukt. Dock kan vi av UNnummer utläsa att den bör vara under 50%. Den initiala bedömningen är att ca 180 liter läckt ut och att 20 liter samlats upp.

SJUKVÅRD

Flertalet ambulanser har kallas till platsen. Av de 5 som var på platsen kallas 4 av ambulansen. Den 5 kände inga besvär och avvek från platsen. Sjukvården ville dock kolla även honom så räddningstjänstens befäl lyckas hitta lastbilen. Av 5 åker 2 till sjukhus. En har astma och problem med andning redan innan, den andre upplever lindriga besvär. Personerna grundsanteras av räddningstjänst och avkläs innan de körs in till sjukhus.

KONTROLL AV DAGVATTENSYSTEM

Tidigt larmades kommunens resurser för att ta reda på dagvattensystemet. Man började i en fördröjningsbassäng några 100 meter från aktuell fastighet och där hade man ingen skillnad i ph-värde. Sedan följer man vattnets väg bakåt mot utsläppfastigheten och på vägen hittade man ett torrlagt dike vilket var bra. Vidare mot fastigheten hittade man ett ställe där flera verksamheter sammanstrålade sina interna dagvattensystem mot kommunens, men inte heller här hittade man någon skillnad i ph. Tillslut kunde man hitta 4 dagvattenbrunnar på rad i en ledning där utsläppet varit. Efter noggranna undersökningar kunde man konstatera att hela utsläppet troligen fanns kvar i sandfånget på första brunnen som utsläppet nådde.

GUSTAV HULTEGÅRD
BRANDMÄSTARE
RÄDDNINGSTJÄNSTEN JÖNKÖPING

Morgan Miledal, HRF och Josefin Strand, Räddningstjänsten Jönköping, arbetar båda med suicidprevention i respektive räddningstjänst. De medverkar i den film som RäddSam F har tagit fram för att sprida kunskap i ämnet.

Suicidprevention

När jag började jobba med suicidprevention för ganska många år sedan så var psykisk olycka som begrepp, ganska okänt, nästan kontroversiellt.

Numera är begreppet etablerat, alla aktörer är överens, och det omnämns också som en av nio punkter i vårt nationella handlingsprogram för suicidprevention, det är detta förhållningssättet vi ska anta.

Vi har lärt oss att psykiska olyckshändelser, dvs självmordshandlingar, kan inträffa när en person är utsatt för psykiska påfrestningar i en sådan omfattning att hen inte kan hantera dem. Det kan exempelvis vara till synes olösliga livsproblem, en oväntad skilsmässa eller förlust, kanske i kombination med alkoholbruk och/eller psykisk sjukdom. På samma sätt inträffar fysiska olyckor, av fysiska faktorer eller påfrestningar som inte har gått att kontrollera. Både den fysiska och den psykiska olyckan föregås av ett händelseförlopp där det är möjligt att ingripa, om man har medvetenhet och kunskap. Båda är dessutom möjliga att förebygga.

FÖRDOMAR

Det finns fortfarande mycket okunskap, skam och fördomar kopplat till psykisk ohälsa, psykiska sjukdomar och självmord. Detta hindrar, inte bara oss att ta upp frågan med någon som vi är oroliga för eller som vi tror mår dåligt, det hindrar också många av dem som mår dåligt att söka den hjälp som finns och som man kanske är i behov av.

Psykisk ohälsa är idag den vanligaste orsaken till sjukskrivning. I Jönköpings län beror 50% av alla pågående sjukskriv-

ningar på psykisk ohälsa, en siffra som var 29% för 10 år sedan. Fler och fler svenskar uppger själva att de har nedsatt psykiskt välbefinnande, när det gäller ungdomar är psykisk ohälsa och sjukdom de dominerande orsakerna

till sjukdomsburden.

Kommunerna, oftast tolkat Räddningstjänsten, ska enligt LSO ta initiativ till att samordna allt olycksförebyggande och skadebegränsande arbete. I MSB's årsuppföljning för ett par år sedan angav 78% av räddningstjänstorganisationerna att de arbetat med skydd mot andra olyckor än bränder. Vanligast var att förebygga drunkning och trafikolyckor, trots att flera andra olyckstyper skördar betydligt fler människoliv.

Förra året omkom sju gånger fler personer i självmord än i trafiken, och fler än tjugo gånger så många som det omkom i bränder. Det är med andra ord svårt att hävda att inte suicidprevention måste inkluderas i det olycksförebyggande arbetet. Då menar jag inte primärt att vi åker på larm om suicid. Det är avhjälpande arbete, precis som när vi åker ut och släcker en brand som uppstått. Lika lite som vi vill att det skall brinna, lika lite vill vi att någon ska behöva må så dåligt att han eller hon överväger att avsluta sitt liv.

Precis detta anges också i nollvisionen om självmord som beslutades i regeringen redan 2008, en vision som inte så många känner till.

Män är kraftigt överrepresenterade när det gäller suicid, majoriteten som drunknar är också män, liksom de flesta av de som kör ihjäl sig, eller avlider i alkoholrelaterade skador. Det här är alltså även en jämlikhetsfråga likväl som en fråga om social hållbarhet. MSB skriver själva i boken "En räddningstjänst för alla" ... *Räddningstjänsten har växt fram ur behovet att skydda sig mot brand. Informationsinsatserna i skolorna, liksom majoriteten av våra utbildningar handlar fortfarande nästan bara om*

brandsäkerhet, trots att ansvarsområdet idag är så mycket bredare. Kanske skulle till exempel besöken i skolorna fokusera mindre på brand, och mer på suicid och mäns riskbeteende och sårbarhet?...

Kanske har de rätt? Det är en intressant och i högsta grad relevant tanke i alla fall. Det är uppenbart att det behövs attitydförändring och kunskapshöjning kring frågorna om psykisk ohälsa och självmord, både hos oss inom räddningstjänsten, på arbetsplatser, hos allmänheten och bland politiker och beslutsfattare. Det är också tydligt att insatserna inom området inte alls står i proportion till problemet.

UTBILDAR

Men det görs naturligtvis också bra saker, inte minst i vårt län. Flera kommuner tillhandahåller utbildningar till företag och kommunanställda i ämnet. I Vetlanda till exempel, utbildas all kommunanställd personal i MHFA-första hjälpen till psykisk hälsa, över 2300 hittills, en utbildningsinsats som är unik i landet.

Nyligen har Regionen gått ut med en satsning och finansierat tjugoprocentiga tjänster som suicidpreventionssamordnare i länets kommuner, något som säkert kommer bidra till att ämnet kan lyftas ytterligare, och förhoppningsvis tydligare kopplas till kommunernas folkhälso-, hållbarhets- och olycksförebyggande arbete och utmytna i förebyggande aktiviteter runt om i länet.

Vi håller också inom ramen för RäddSam F-samarbetet, på med att producera en film om psykisk ohälsa och suicid. Tanken är att den kan spridas i länets kommuner via olika kanaler och till företag via näringslivs nätverk och liknande. Filmen är tänkt att kunna visas på exempelvis ett APT, möten eller informationsträffar i kommunen, på företag eller i föreningar. Den kan ses som en introduktion i ämnet, eller en information för att lyfta frågan, och kanske kan den bidra till att fler sedan väljer att exempelvis börja utbilda personal i någon av de olika utbildningskoncept som finns. Håll gärna utkik efter den framöver och hjälp oss med spridningen så att den når så många som möjligt. Räddningstjänsten är ju som bekant aldrig först på plats någonstans. Det är alltid någon annan som är det. Därför bör vårt primära och viktigaste uppdrag vara att jobba för att förhindra olyckor, fysiska

som psykiska, och att rusta samhället att hantera störningar som uppstår innan de eskalerar till den omfattning att de kräver samhällets ingripande. Bara så kan vi göra skillnad på riktigt.

Genom kreativa lösningar, starkt samarbete och kloka ansvarsfulla sätt att organisera oss behöver detta heller inte stå i motsattsförhållande till en effektiv och professionell operativ organisation i absolut framkant. Vi klarar båda. Något som jag tycker att arbetet inom Räddsam F är utomordentligt bra exempel på.

DAGENS SITUATION

Slutligen så känns det ju nästan omöjligt att skriva om detta utan att också nämna något om den situation vi befinner oss i nu.

Det är många som är oroliga just nu. Oroliga över ekonomin, över våra jobb, anställningar och företag. Oroliga över vår framtid och för varandra. Oroliga för vad som kommer att hända i kölvattnet av att en hel värld i princip dragit i handbromsen och tvärstannat.

Vi vet från tidigare kriser och stora störningar att det kan finnas många som mår dåligt och att risken för psykisk ohälsa ökar när tillvaron svajar, livet påverkas, osäkerheten är stor och tillvaron ter sig kaotisk. Därför måste vi just nu vara extra observanta. Var gärna lite extra uppmärksam på om du själv eller någon i din närhet verkar väldigt nedstämd eller visar andra tecken på ohälsa, och tveka inte att fråga om du är orolig för någon. Tveka heller inte att söka hjälp och stöd om det behövs, det finns hjälp att få även nu. Mitt i alltihop är det viktigt, kanske viktigare än någonsin, att inte glömma bort att ta hand om sig själv. Vi ska fortsätta att göra saker vi mår bra av och som vi tycker är trevligt! Att upprätthålla goda vanor och rutiner som främjar vår hälsa och välbefinnande och ökar vår motståndskraft är kanske extra viktigt just nu. Fortsätt gå ut, fortsätt motionera, och fortsätt göra det du brukar tycka om att göra och mår bra av, men följ de riktlinjer och instruktioner som finns.

MORGAN MILEDAL

HÖGLANDETS RÄDDNINGSTJÄNSTFÖRBUND

När pusselbitarna faller på plats

Mitt i en höstnatt går larm om bilbrand i Smålandsstenar. Larmet går ut som nivå 10 med styrkor från Smålandsstenar, Gislaved och Burseryd. Under framkörning framkommer det att bilen står parkerad på garageuppfarten endast 2 meter från huset med risk för spridning till bostadshuset.

Som 7080 denna natt nöjer jag mig med larmade resurser i väntan på att FIP Smålandsstenar 7460 kommer till platsen, vilket han gör efter 7 minuter. Efter en snabb insats med pulver rapporterar han bakåt att ingen spridningsrisk längre finns men att lågorna nådde takfoten till byggnaden.

Jag låter övriga styrkor rulla vidare till platsen och jag anländer några minuter efter Smålandsstenars räddningsenhet.

INFORMATION FRÅN IB

En stund efter min framkomst får jag ett samtal från IB. Han har upptäckt en

sk ultrakondensator fram på bilen vid vänster hjulhus som innehåller acetonitril (UN 1648). Om denna skadas och läckage uppstår finns risk vid för cyanidförgiftning vid inandning enligt RIB Farliga ämnen.

Denna kondensator har totalförstörts vid branden men jag anser att den inte längre är en riskfaktor för oss, det som redan har läckt ut har förångats innan vår framkomst. Vad som nu blir intressant för mig är att jag sedan tidigare har erfarenhet av att kondensatorer i vissa fall kan börja brinna utan yttre påverkan. Bilen har stått parkerad i 36 timmar, ingen har använt den. Varför har den börjat brinna i detta lugna område i Smålandsstenar? Varken boende eller grannar har hört eller sett något under kvällen/natten och detta gör mig nyfiken.

Jag tittar närmare på brandförloppet och ser tydligt att branden har startat utanför kupén, vänster fram någonstans.

Artikeln fortsätter på nästa sida

Spridit sig mot höger sida i motorrummet och sedan in i kupén. Jag skriver in detta i händelserapporten och diskuterar även detta på plats med övriga närvarande.

FÖRSÄKRINGSBOLAGETS INTRESSE

Ett par dagar senare ringer en representant från försäkringsbolaget och är väldigt intresserad över vad som hänt. Denna har fått in en anmälan från ägarna om bilbranden och hon är nyfiken på varför jag dragit slutsatser om att kondensatorn har börjat brinna. Jag berättar om mina tidigare erfarenheter och vad jag såg på brandplatsen, inputen från IB och därav min "kvalificerade gissning". Hon tackar så mycket och ber att få återkomma efter hon varit i kontakt med berörd biltillverkare.

En vecka senare ringer hon igen. Hon vill återkoppla om att hon har varit i kontakt med tillverkaren som inte hade hört om detta tidigare men skulle nu börja efterforska om liknande incidenter. Där står vi nu och vi får se om vi får mer återkoppling.

ERFARENHETER

- Vilken nytta FIP gör - utan dennes insats hade vi med största sannolikhet haft en villabrand denna natt. FIP borde vara en självklarhet hos alla svenska räddningstjänster!
- IB gör stor nytta med sin kompletterande information framåt. Hade inte IB skickat mig bilderna/uppgifterna från crashcard så hade jag aldrig skrivit/sagt något om kondensatorn eller uppmärksammat riskerna. Ett aktivt bakre stöd är en framgångsfaktor.
- Det är viktigt att studera brandbilden och särskilt när förloppet kunnat brytas tidigt.
- En uppmärksam försäkringsagent driver ärendet vidare mot biltillverkarna. Som i sin tur kanske upptäcker ett fel/en brist med bilen och dess komponenter som kan förhindra fler bränder. Många bra saker skedde i vårt professionella RäddSamF denna natt!

TORBJÖRN ELIASSON

7080 VID HÄNDELSEN

RÄDDNINGSTJÄNSTEN GISLAVED-GNOSJÖ

Larm om brand i lastbil blev ”kraftigt brännskadad person”

vid en brand i en lastbil fann räddningspersonalen en kraftigt brännskadad person, vilket de inte var beredda på. Natten till söndagen den 15 november klockan 01:00 kom det in ett larm till SOS om brand i en lastbil. Eftersom inringaren inte talar svenska tar det lång tid för SOS-operatören att få fram att larmadressen är på ett industriområde i Värnamo. SOS-operatören drar ett N5-larm i Värnamo och informerar polisen. Ambulans larmas inte utifrån larmplanen.

När brandstyrkan kommer till adressen ser de först en parkerad lastbil som det inte brinner i. När de närmar sig denna ser de en lastbil lite längre bort med en övertänd hytt. Utifrån tidpunkten, brandens intensitet och att ingen möter

upp, förbereder brandstyrkan sig på att chauffören blivit kvar i lågorna.

BRÄNSKADAD PERSON

De påbörjar släckning av hytten. Under tiden släckningen pågår gör Insatsledaren ett rekvarv och då hör han i mörkret hur någon stönar. Han hämtar värmekameran och scannar området. Relativt snabbt finner han en kraftigt brännskadad person en bit ifrån lastbilen och larmar en ambulans.

Under tiden, tills ambulansen anländer, vårdar brandpersonalen den skadade, som visar sig vara chauffören. Chauffören transporteras till brännskadekliniken i Linköping.

BRANDEN OCH ORSAK

Brandstyrkan släcker ner branden. Branden har orsakat ett hål i bränsletanken, så brandstyrkan pumpar över bränslet

Artikeln fortsätter på nästa sida

till en annan behållare och kontaktar Miljöavdelningen med hänsyn till att det runnit ut en del bränsle.

Den brandplatsundersökning som görs av räddningstjänstens och fordonstillverkarens brandutredare tillsammans med polisens tekniker, ger inget entydigt svar på brandorsaken. Undersökningen finner inte något tekniskt fel på lastbilen, däremot finner de en brandpåverkad campinggasolflaska. Detta ger två, inte orimliga, brandscenario. Det ena är att chauffören rökt, somnat och tappat cigaretten som antänt material i hytten. Det andra är att chauffören lagat mat med ett gasolkök och av någon anledning har det skett ett missöde med gasolköket, vilket lett till en brand.

ERFARENHETER

- Många av de lastbilschaufförer som övernattar på våra industriområden talar/förstår inte de språk vi talar/förstår. Detta ställer till det i vårt arbete även om vi, som här, försöker använda någon översättnings-app. Det kan dessutom vara så att det finns en viss rädsla hos dessa chaufförer att möta samhällets representanter och att det är därför inte årsäkert att vi får reda på allt vi behöver veta.
- Det finns behov av att göra ett rekvarv även vid en bilbrand.
- Det är mentalt påfrestande att slängas mellan "ingen brand alls" via "nog någon innebränd" till att finna en svårt brännskadad person. Speciellt eftersom vi inte är vana vid att personer brännskadas svårt vid våra insatser.
- Ambulans larmas inte på bilbrand eftersom det är förhållandevis sällsynt att personer skadas vid en bilbrand.

JAKOB SÖLJEGÅRD
PER ANDERSSON

RÄDDNINGSTJÄNSTEN VÄRNAMO

RäddSam F önskar er alla
en riktigt god jul

Räddningsplankan
ges ut av RäddSam F

Ansvarig utgivare
Göran Melin
goran.melin@jonkoping.se

Redaktör
Maria Boqvist
maria.boqvist@jonkoping.se

Redaktionskommitté
RäddSam F-kontoret

RäddSam F
Kansli på Högländets
räddningstjänstförbund

Postadress
Högländets räddningstjänstförbund
571 80 Nässjö

Webbplats
www.raddsamf.se

Telefon
0383-46 77 00

E-post
hoglandet@raddningstjansten.com

